ИЮЛЬ
28
Пятница
1939 он
№ 172 (2812)
Сэн 10 мунгэ

Бухэ оронуудай пролетарьнар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ УНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

SSR Sojuuzai Sovnarkoomdo ba BKP(в)-ein CK-de

BYXESOJUUZNA XYDӨӨ AƵA-XIIN VIISTAVKIIN NEELGE TUXAI

SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveed ba BKP(в)-ein Centraalьna Komiteedei togtoohoniinь:

1. Byxesojuuzna Xydөө azaxiin viistavkiji 1939 onoi avgustiin 1-de yderei 2 çaasta neexe.

2. Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkiin neelgiiji SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveedei tyryylegşe nyxer V. M. Moolotovto daalgaxa.

3. Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkiin neelgede 10 miangan xynyydiiji urixa.

4. Aavgustiin 1-nei hyyleer, Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavka xadaa xaragsadta, yderbyridөө ygloonei 8 çaashaa ydeşiin 11 çaas xyrter ba viistavkiin pavilьoonuud xadaa ygloonei 8 çaashaa ydeşiin 10 çaas xyrter neegdeze geze togtooxo.

5. Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkede oroxo bileed xudaldalgiiji viistavkiin territooriin gazaa tee xeze geze togtooxo. Moskvaa goorodto yderbyri xudaldagaxa bileedyydei tooji (niutaguudhaa komandirovaalagdagadiiji toolongyigөөr) 10 miangan xehegeer xizaarlaxa.

Byxesojuuzna xydөө azaxiin viistavkede oroxo bileelyydei xudaldalgiiji teaatrnuud, paarknuud ba klyybyydei kaassanuudta ba Moskvaa goorodoi byxii raioonuudta (xamta 40 pyynktnyydte) organizovaalxiiji Mossoveediiji Glaavna viistavoçno komiteediiji ujalgalxa.

Urgasa xuriaalgiiji obrazcoovoor ugtaje!

Paarti ba praviitelьstvo bolьol „kolxoozuudai obşçeestvenne gazarnuudiiji yrilgehee xanagaalxa xemzeenyyd tuxai“ ogtool soogoo, ene zilei nabar, kolxoozniguudai Byxesojuuzna sjeezdiiji zarlaxa geze ogtoohon baina, Manai oronoi lyryy raioonuud, kolxoozuud bolbol kolxoozno tariaaşanai azabaidaldaxi ene ugaa jixe sobiitiiji yiledberiiin şinenyyd amzaltanuudaar ugtaxiiji beledxeze baina. Altain xizaarai, Beloglaazovska raioonoi kolxoozniguud bolbol staalinska 8 milliaard pyyd tariaanai tylөө, urgasa xuriaalgiiji zişeete hainaar yngergexiin tylөө soclaliis sorev novaaniiiji yrgenөөr delgeryylxiiji uriaalza, oronoigoo byxii kolxoozniguudta xandahan baina.

Selengiin, Zediin ba busad aimaguudta bolhon, xydөө azaxiin tyryy xynyyd—staxaanovcuudai soveşçaaninuud deere, Altain xizaarai, Beloglaazovska raioonoi kolxoozniguudai xandalga zybşen xelsegdehen baina. Soveşçaanida xabaadagşad—traktoriistnuud, kombainioornuud, xydөө azaxiin specialiistnuud bolbol kolxoozniguudai byxesojuuzna sjeezdiiji dostoinoor ugtaxiin tylөө socialiis sorevnovaaniiiji delgeryylxe gehen, iniciatiiviijinь xaluunaar demzee. Ede xadaa Beloglaazovska kolxoozniguudai oopeduudiiji өөhed xoorondoo yrgenөөr delgeryylxe, aavgustiin 1-de ybehe xuriaalgiiji ba tariaa xuriaalgada beledxelgiiji dyyrgexe geze ujalga abaa.

Kabaanskiin aimagai, BKP(b)-ein XVIII sjeezdiin neremzete kolxoozoi kolxoozniguud xadaa aavgustiin 1 xyrter urgasa xuriaalgada beledxelgejee dyyrgexe ba xuriaalgiiji xydelmeriiin 15 xonogto dyyrgexe geze ujalga abaa. Xiaagtiin aimagai, Jixe-Kudariiin MTS-iin traktoriistnuud kombainioornuud ba busad xydelmerilegşed bolbol staalinska 8 milliaard pyyd tariaanai tylөө sorevnovaanida aktiivnaar orolsozo, ijyyliiin 1-de kombainanuudaigaa remoontiiji xysed dyyrgehen ba sezoon soogoo 300-haa 500 gektaar xyrter urgasa xuriaaxiiji naiduulhan baina. MTS-yydei xydelmerilegşedei ba kolxoozno maassiin yiledberiiin ynder aktiivnostьazalainь entyziaazmiiji xaruulhan faaktnuud manai respyybliike dotor ton olon.

Zygөөr, urgasa xuriaalgada beledxel xadaa olon aimaguudta ton xangaltagyigөөr jabuulagdaza baina. Mynөө boltor, negeşji aimagta tariaa xuriaalgiin plaanuud tabigdaagyi, myn maşiinna taaktorna staancanuudta, korlxoozuudta, brigaadanuudta ba zvenoonuudta plaanuud tabigdaagyi baina. BKP(b)-ein Tarbagatain aikoomoi (nyxer Dyydnikov) ba Kabaanskiin aikoomoi (nyxer Beliaajev) sekretaarьnuud bolbol „AZO-nuudai ba MTS-yydei staarşa agronoomuud xadaa aprobaaciin kyyrsnyydte baihan deereheenь, plaanuudaa tabiaagyibdi“ gene. Teed, staarşa agronoomuudanь xuriaalgiin plaanuudiiji tabilgiiji xytelberilxe johotoi baihanь oilgostoi. Zygөөr, staarşa agronoomuudgyi deerehee plaanuudaa tabiaagyi baiza bolxogyi baihanь xendeşji elite. Urgasa xuriaalgiin yiledberiiin plaanuud xadaa ene darii tabigdaxa ba kolxoozniguud, kombainioornuud ba traktoriistnuud bolbol xuriaalgiin exilxehee byri urid, ede plaanuudtai tanilsahan baixa johotoi.

Zarim MTS-yyd kombainanuudai remoontiiji dyyrgeegyi. Zişeelxede, Noovo-Briaanska MTS—kombainanuudaigaa kapitaalьna remoontiiji 50 proc., tekyyşçe remoontiiji 72, 7 proc. Bargazanai MTS-tekyyşçe remoontojoo 40 proc. dyyrgehen baina. BKP(b)-ein CK ba SSSR ei SNK bolbol urgasa xuriaalgada beledxel tuxai togtool soogoo, xuriaalgiin exilxehee urid, kombainaar xuriaagdaxa uçaastoguudiiji kombainioornuudta natuuraaranь tuşaaza ygexe geze zaabaşji haanь, Kabaanskiin, Itanciin, Tarbagatain, Uşөөtein MTS-yyd ene xydelmeriiiji mynөө xyrter jabuulaagyi baina. Tereşelen, respyyblike dotor zaatkanuudiiji, molotiilkonuud, ambaarnuud ba busad zebsegyydiiji beledxelge xangaltagyigөөr jabuulagdana. Zarim niutaguudta, xuriaalgiin prostoi maşiinanuudiiji xeregseexegyi tendeence garna. Tiin, Zagarain aimagai, Teelьmanei neremzete kolxoozoi tyryylegşe Zaigraajev bolbol 15 zaatkanuudtai aad, tedeneigee 6-7 zaatkiijinь xereglexeer xaraalza, oroidoo xojorliijinь remoontolood baina. Muxar-Şiberei aimagai, Kaarl Maarksai neremzete kolxoozoi ambaarnuud soonь yngeregşe zilei tariaan xebteheer ba dezinfeekce xegdeegyi baina. Ene metiin faaktnuud xadaa gansaşji ede aimaguudta yzegdene bişe.

Urgasa xuriaalgada beledxel-pgiin xangaltagyigөөr jabuulag-odaza baihanai şaltagaaniinь xadaa, paarliin aikoomuud, aimgyisedkoomuud ba gazartariaalangai tahaguud bolbol ene ton şuxala kampaaniiiji konkreetneer xytelberilөөgyi ba BKP(b)-ein CK-gei Maiska pleenymei togtooliiji xereg deerenь bejelyylx'in tylөө yrgen temseliiji organizovaalaagyi baina.

Hajaxan, BKP(b)-ein Obkoomoi dergede bolhon, paartiin aikoomuudai sekretaarьnuudai ba aimgyisedkoomoi tyryylegşenerei soveşçaani deere vestypaalagşad xadaa ene zilde tariaa xuriaalga yngeregşe zileixihee xeden xonog urid exilxe geze temdeglee. Ene uşarhaa, mynөөderei zorilgo xadaa—BKP(b)-ein CK-gei Maiska pleenymei togtooloi yndeheer, byxii kolxoozniguudiiji ybehe xuriaalgada ba tariaa xuriaalgiin beledxelde mobiiizovaalza, ede kampaaninuudiiji bolzor soonь, ynder şanartaigaar yngergexe ba tariaanai xuriaalgiiji zebseg tygeseer ugtaxa xeregtei.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei xojordugaar seessi

1939 onoi ijyyliiin 25-ŋai, RSFSR-ei Verxoovno Soveedei negedexi zarlalgiin xojordugaar seessiiin zasedaani tuxai informacioonno medeesel

Ysegelder, ijyyliiin 25-da, ydeşiin **6** çaasta, RSFSR-ei Verxoovno Soveedei zasedaaniiin zaal soo, Kreemlьde, RSFSR-ei Verxoovno Soveedei negedexi zarlalgiin xojordugaar Seessiiiji neelge bolbo.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei tyryylegşe depytaad A. A. Ždaanov Seessiiiji neene.

Nyxer A. A. Ždaanov bolbol RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Xojordugaar Seessi deere xaragdaxaar oruulagdahan asuudalnuudiiji nerelen sonosxono.

Depytaad I. K. Seedin bolbol RSFSR-ei Verxoovno Soveedte xaragdaxaar oruulagdahan asuudalnuudiiji RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Seessiiin xelsexe zyilnyydte oruulxiiji duradxana.

Verxoovno Soveed bolbol dursagdahan xelsexe zyilnyydiiji negen duugaar batalna:

1. 1939 onoi RSFSR-ei gyrenei biydzeediiji batalalga ba 1938 onoi torşo soo xi, RSFSR-ei gyrenei biydzeediiji dyyrgelge tuxai otçoodiiji batalalga.

RSFSR-ei Aradai Komissarnuudai Soveedeer oruulagdana.

2. RSFSR-ei xizaarnuudai, ooblastьnuudai, okryznoi, raioonuudai, gorodskoi, seelьske ba poselkoovo azalşanai depytaadnarai Soveedyydte hungaltanuud tuxai polozeeniiiji“ batalalga.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedei zakonodaatelьna uridşalan hanaaşalhan komiissaar oruulagdana.

3. RSFSR ei Verxoovno Syydiiji hungalganuud.

4. Negedegeer ba xojordugaar seessinyydei xoorondoxi torşo soo abtahan ba RSFSR-ei Verxoovno Soveedeer batalagdaxa johotoi RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Prezlidiymei ykaazuudiiji batalalga tuxai.

Terenei hyylde, 1939 onoi RSFSR-ei gyrenei biydzeed tuxai ba 1938 on sooxi RSFSR-ei gyrenei biydzeediiji dyyrgelge tuxai—seessiin xelsexe zyilnyydei negedexi pyynkt tuşaa doklaadtaigaar, RSFSR-ei finaansiin aradai komissaar nүx. M. N. Yymnov vestypaalba.

Eneegeeree, RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Xojordugaar seessiin negedexi zasedaani xaagdaba.

Нэгэдэхи категориин шахматистнуудай бүхэсоюзна турнир

Шахматын талаар БМАССР-эй Чемпион нүхэр Лепихин хадаа Ростов-на-Дону гэжэ городто боложо байһан нэгэдэхи категорнигуудай шахматистнуудай Бүхэсоюзна турниртэ хабаадалсаба. Бүхы хабаадалсагшад хадаа 12 хүнүүдээр бүридэһэн, адлисменно 4 группнуудта хубаагдаа. Нүхэр Лепихин болбол нэгэдэхи группада наадана, тус группа дооро заагдаһан хабаадагшадай составһаа бүридэнэ. 1 Руднев (Узбекистан), 2. Шереметa (1. Курск), 3. Коптев (г. Орджоникидзе) 4. Желаков (г. Баку), 5. Лепихин (БМАССР), 6. Рачковский (г. Владивосток), 7. Зарецкий (г. Иркутска), 8. Борисов (г. Ижевск), 9. Мкратчан (г. Ераван), 10. Лапин (г. Иваново), 11. Сорокин (Тбилисы).

Нэгэдэхи турта Коптев хадаа Лапинда шүүгдээ, баһа Рачковский Зарецкада шүүгдээ. Бэшэ партинуудынь эхилэгдэһэн аад, дүүргэгдээгүй.

Лепихин хадаа хоёрдохи турта Мкратчаниие (г. Ереван) шүүгээ, Зарецкий—Рудневые ба Шереметные шүүбэ. Бэшэ партинуудые хойшолуулагдаһан байна.

Мамилов.

ЦЕНТРАЛЬНА ГАЗЕТНЭЭ

Трактористкануул дальна восток ошохонь

Каменец Подольск. Сатасовска районой Иванковско нелогой колхозницануул-комсамолканууд Дроботная, Мудрая, Гарун гэгшэд тракторые отличноор шудалаһан байна. Эдэнэр болбол Дальна Восток ошохые эрижэ комсомолой райкомдо мэдүүлгэ үгэһэн байна. Залуу трактористкануул болбол шэнэ газар дээрэ хүдэлмэрилхөө хүсэнэ.

Басагадай комсомолнуудай эхилэлгэ хадаа залуушуудай дунда халуун отклик болоһон байна. Комсомолой райком болбол залуу партриодуудай түрүүшын группые Дальна Восток эльгээхые бэлэдхэжэ байна.

(„Комсомольская правда“.)

Japoonsko provokaaca yrgelzelhөөr

MNR-dexi mongolo—soveedske seregyydei ştaabai medeesehenei johoor, ijyyliiin 25-da, japoono— mançzuurska seregyyd bolbol Xalxiin Gol myrenei zyyn tee baihan mongol-soveedske seregyydei poziicanuudiiji ataakovalxiiji ba ezelxiiji negete bişe hedehen baina. Japoono-mançzuurai talada ton jixe geegdelnyydtei ede hedelgenyydenь, mongol-soveedske seregyydeer soxigdobo.

Soveedske-mongoolьsko seregyyd bolbol Xalxiin Gol myrenei zyyn erje deere tyryyşiingee poziicanuudiiji byxөөr bariza baina.

Gazar deerexi seregyydei tulaldahanhaa gadna, ede ydernyydte, tereşelen aviaaciin tulaldaanuudai bolhon gazar bii.

Ijyyliiin 23-da bolhon agaarai baildaanuudai rezylьtaadta, japoonsko aviaaca bolbol 15 istrebiitelьnyyd, 2 bombardiroovşçiguud, 2 razveedçigyydiiji ba japoonsko artilleriiin galiiji korrektiirovelegşe nege aerostaadiiji geebe. Ede baildaanuudai hyylde, mongol-soveedske aviaaciin aerodroom deere 5 samoliooduud busaza jireegyi. Ene yderte, japoonsko aviaacioonno xyngen-bombardiroovoçno otriaadai komandiir polkoovnik Kovaaro soxigdohon ba pleende abtahan baina, terenei zaahanai johoor, japooncuud bolbol bojevoi jabuulganuudai raioondo Çançyyn, Xarbiin, Sipingoi, Xailaar ba busa raioonuudhaa aviaaciin ton jixe xysenyydiiji asaraa geze lablagdana.

Tereşelen ijyyliiin 24 ba 25-da agaarai baildaanuud boloo. istrebiitelьnyydei bagaxanuud gryyppenyydhee uulzahanhaanь exilhen tulaldaanuud xadaa agaarai tomonuud baildaanuud bolon urgahan baina. Ijyyliiin 24-de agaarai tulaldaanuudai rezylьtaadta, japooncuud xadaa 24 istrebiitelьnyyd, 2 bombardiroovşçiguud ba nege aerostaadaa geegee. Mongolo-soveedske aviaaciin aerodroomdo, 9 samoliooduudanь busaagyi.

Ijyyliiin 25-da, japoonsko 19 samoliooduudanь butasoxigdoo ba nege aerostaadanь galdagdaa. Mongolo-soveedske aerodroomdo 6 samoliooduudanь busaagyi.

(TASS).

Тарбагатайн партийна нэгэ организациин хүдэлмэри

Тарбагатайн аймагай НКВДгэй дэргэдэхи партийна эхин организаци (парторганизациинь секретарь нүхэр Жамбаев) хадаа ВКП(б)-эйн XVIII историческа съездын тогтоолтой тааралдуулан, организациингаа хүдэлмэриие үндэһөөрэнь шэнэдхэн табиһан байна. Тус организациин коммунистнууд хадаа XVIII съездын тогтоолые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлэлгэдэ энергичнээр оролсоо. Коммунистнуудынь өөһэдынгөө үйлэдбэри дээрэ авангардна роль эзэлэнэд.

Энэ организаци хадаа 1938 оной торшо соо ВКП(б)-эйн членэй кандидадта миил 5 хүнүүдые абаһан аад, мүнөө, 1939 оной апрель һарааһа майһара хүртэр 9 хүнүүды партиин членэй кандидадта абаһан байна.

Партийна организаци ба тэрэнэй секретарь халаа ВКП(б)-эйн зэргэдэ шэнээрабтаһан, залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлэлгэдэ анхаралаа ехээр табидаг байна. Партида шэнэ орогшодой дунда ВКП(б)-эйн шэнэ уставые, XVIII съездын историческа материалнуудые гүнзэгыгөөр ойлогуулаһан байна.

Коммунистнууд бүхэн партийна даалгабаритай. Эдэнэр болбол даалгабаринуудаа аккуратнаар дүүргэдэг юм. Партийна даалагабари хадаа хэнэйшье мэдэхээр, партиин членэй кандидадуудые идейно ба политическэ талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ угаа ехэ туһатай байна. Партийна даалагабари бодомжотойгоор үгтэдэг, даалагабари үгтэһэнэйгөө хойно парторганизациин секретарь тэдэ коммунистнуудайгаа хүдэлмэридэ туһаламжа үзүүлдэг ба коммунистнуудынь партийна даалагабаряа ямараар дүүргэжэ байһан тухайгаа отчедоо үгэдэг байнад.

Парторганизациин секретарь Жамбаев болбол коммунистнуудтаяа нүхэрэй хөөрэлдөө хэжэ, тэдэнэрэй ВКП(б)-эйн историие хайшан гэжэ үзэжэ ба партийна даалагабариие мараар дүүргэжэ байһан тяхайнь мэдээд, ямар туһаламужа хэрэгтэй байгааб тэрэниинь тэрэ дары үгэдэг, байна.

Энээнэй результадта, коммунистнууд хадаа илитэ урагана. Мүнөө 4 коммунистнуудынь НКВД-эйн хүдэлмэрилэгшэдэй ба „Красна Партизан“ колхозой дэргэдэ агитаторнуудаар хүдэлмэриланэ. Эдэнэр хадаа партиин XVIII съездын материалые ажалшадта гүнзэгыгөөр ойлгуулха 73 беседэ үнгэргэжэ, тэрээндээ 1554 хүнүүдые хабаадуулһан, ВКП(б)-эйн ЦК-гэй майска пленумэй ба СССР-эй Верховно Соведэй гурбадугаар Сессиин материалнуудаар 19 беседэ үнгэргөө. Агитаторнууд Федоров И. М., Хангалов ба бусад һайнаар хүдэлмэриланэд.

Партийна организаци болбол залуу коммунист нүхэр Шакуровто МОПР-ой хүдэлмэриие һайжаруулжа, саашадань ябуулхые даалагаһан байгаа. Нүхэр Шакуров ха-

Эдэ бүхы амжалтануул хадаа коммунистнууд бүхэнэй өөһэдтөө даалгагдаһан хүдэлмэридэ харюусалгатайгаар тэдэнэй организованноор хүдэлмэрилһэн дээрэһээнь ба парторганизациин секретарь нүхэр Жамбаевай хүдэлмэрөө зүбөөр табиһан дээрэһээнь туйлагдаһан байна.

П. Шевченко.

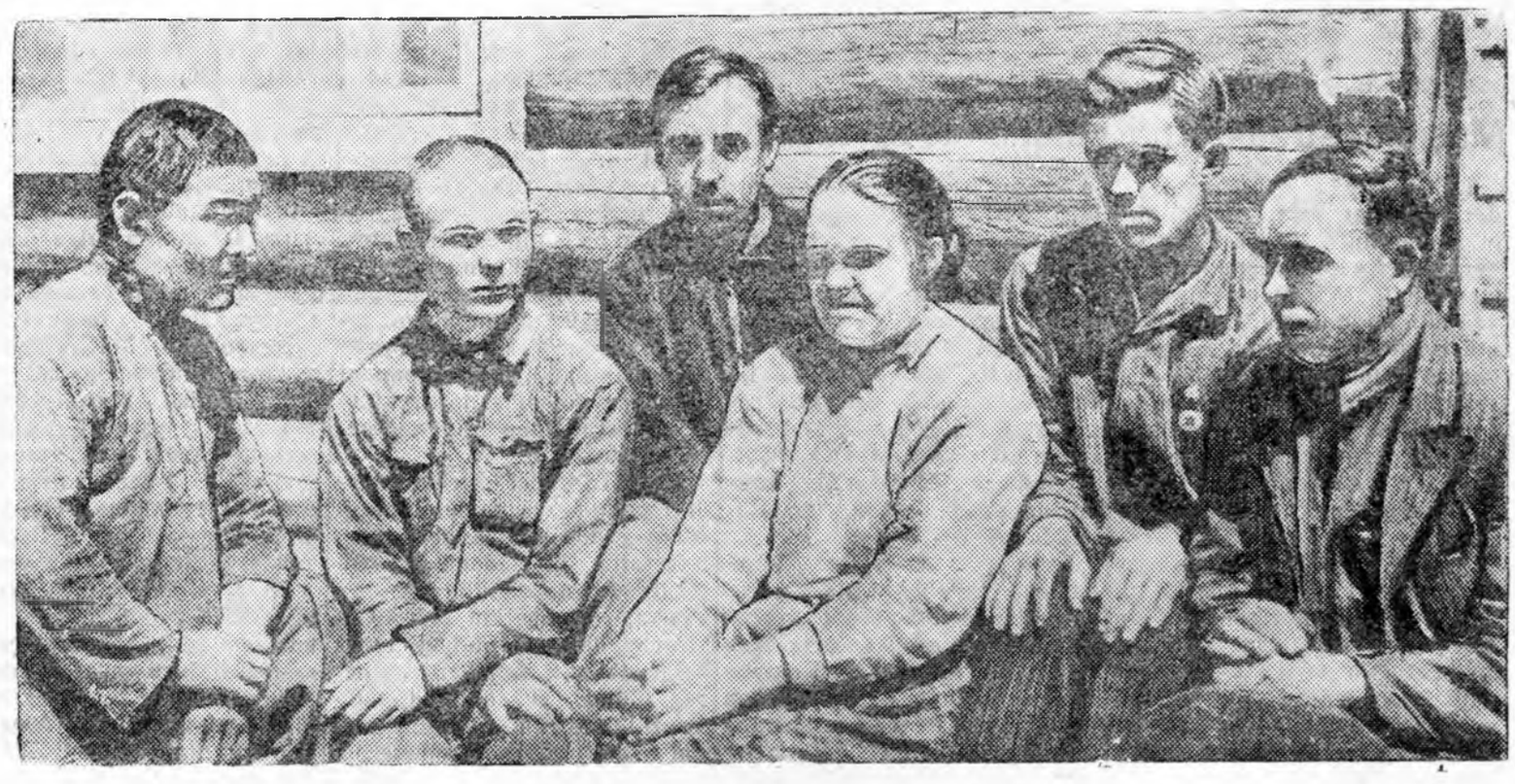

ZURAG DEERE: Gaşein MTS-iin tyryy traktoriistnuud. zyvn garhaa: D. Badmacerenov. „STZ“ traaktoraar 278 gektaariiji eldyyrilee. K. Koleesnikov—ene onoi 6 hara soo kolioosno traaktoraar 297 dektaariiji eldyyrilee. Ç. Triaapkin, A. Saadarina, G. Ivanoov. ba A. Radioonov (p. Mixailovai foto).

BMASSR-ei Aradai Komissaarnarai Soveedeer, 1939 onoi ijyyliin 20-do batalagdaba

XURIAALGIIN XYDELMERINYYDIIJI YNGERGEXE TUXAI

BURIAAD MONGOL ASSR-ei GAZARTARIAALANGAI ARADAI KOMISSARIAADAI PLIKAAZ

Gor. Ulaan-Yde № 232 *1939 onoi ijyyliin 20*

„1939 onoi urgasa xuriaalgada ba xydөө azaxiin produuktnuudiiji beledxelgede beledxel tuxai" BKP(b)-ein CK-gei ba SSSR-ei SNK-gei togtooltoi zoxilduulza ba Çitiinske, Irkyytske ooblastьnuudtai batalhan socialiis sorevnovaaniilngaa doogovoroor abhan ujalganuudaa xysedөөr ba sag soonь dyyrgexiin zorilgoor, AZO-nuudai erxilegşenerte, MTS-yydei direektornyydte ba AZO-nuud, MTS-yydei agronoomuudta prikaazalxa ba kolxoozuudai tyryylegşenerte rekomendovaalxa uşar xadaa:

1. Aprobaaciin exilxehee urid, togtoogdohon plaanai johoor, aprobaaca xegdexe sortovoi byxii tarilganuud deere vidovoi ba sortovoi propoolkiiji dyyrgexe. Sortovoi seberiijinь deede (negedexi ba xojordoxi) kategoorinuudta xyrgelgiiji tuilaza, raisemxoozuudta ba kolxoozuudai yrehenei uçaastoguud deere propoolkiiji ilangajaa nariaar jabuulxa. Vidovoi ba sortovoi propoolkiiji jabuulxatajaa xamta, burtag ybehenyydiiji ygei bolgoxo.

2. Ijyyliin 28-haa xozom bişe, byxii aimaguudta ba kolxoozuudta: a) byxii kombainanuud, xuriaalgiin prostoi maşiinanuud, molotiilkonuud, tariaa xuriaalgiin byxii inventaarьnuud, avtotraansport, tergenyyd, moridoi tonog zebsegyyd ba taarnuudai remoontiiji ba remoontiin şanarai şalgaltiiji dyyrgexe; b) xuriaalgiin ba orooho seberlelgiin byxii inventaarьnuud, molotiilkonuud, traansportna zebsegyydiiji şoroi toohonhoo, xydөө azaxiin vrediitelьnyydhee seberlelgiiji ba tedenei dezinfeekciiji dyyrgexe.

3. Aavgustiin 10-haa xozom bişe, byxii, zernoxraniilişçenyydei remoontiiji ba tedeniiji daxin dezinfeekcelgiiji, tereşelen „Kleeşçetei temesexe xemzeenyyd tuxai" BMASSR-ei SNK-gei, 1938 onoi aavgustiin 17-noi, 478 noomeroi togtooloi johoor, tooguudiiji beledxelgii ba dezinfeekcelgiiji dyyrgexe.

4. Aavgustiin 15-haa xozom bişe, byxii oroohiiji zybөөr xadagalalgiiji xangaxaar xemzeetei skladskoi şine barilganuudai xydelmeriiinь dyyrgexe.

5. Moridoi jamar baihiijinь şalgaxa ba turanxai moridiiji ilgaza, tedeniiji hain tezeel deere ba amaraltada tabixa.

6. Xuriaalgiin ba xuriaalgatai toxiooldodog xydөө azaxiin xydelmerinyydei bolzornuudiiji ba ydereinь daabarinuudiiji batalxa (aimaguudai plaaniiji xabsargaltada xara). Xuriaalgiin exilxehee 9-10 xonog urid, MTS-yyd ba kolxoozuudta, xuriaalgatai toxiooldodog xydөө azaxiin busad xydelmerinyydiiji (ozimoi tarilga, steernide lyşçeeni xelge, ziaabь xaxalalga ba busadiiji), xuriaalgiin xydelmerinyydtei zybөөr zoxilduulgiiji, kombaainanuud ba xuriaalgiin prostoi maşiinannudiiji zybөөr ba xysedөөr xereglelgiiji, brigaadanuudta ba zvenoonuudta azaliiji zybөөr organizovaalalgiiji uridşalan xaraalza, urgasa xuriaalgiin xydelmeriiin plaanuudiiji zoxioon tabixa. Urgasa xuriaalgiin plaanuudiiji kolxoozniguudai xamtiin suglaan ba MTS-yydei yiledberiiin soveşçaaninuud deere xelsexe ba batalxa.

7. Polevoodçesko brigaada byxende, tariaa xuriaalgiin exilxehee urid, zernosyşiilkenyyd, naraar xataadag syşiilenyyd ba xuşalgatai tooguudiiji barixa.

8. Xuriaalgiin prostoi maşiina byxende zernoyloviitelьnyydiiji tabixa, eneengyigөөr maşiinanuudiiji xuriaalgada jabuulza bolxogyi.

9. Xuriaalgiiji sag soonь exilxiin zorilgoor, byxii massiivai edieeşexiijinь xylieengyigөөr, edieeşehen tariaatai uçaastoguudiiji şileze, kombainaar ba busad maşiinanuudaar xuriaaxiin tula, brigaadanuudta tus tus uçaastaguud deere tariaanai edieelelgede narin xaruuhalgiiji, ijyyliin 20-hoo xozom bişe, bii bolgoxo.

10. Tariaanai xysed edieeşeed baixa yjede kombainaar xuriaaxa, xarin voskovoi edieeneinь yjede prostoi maşiinanuudaar xuriaaxa.

11. Raisemxoozuudta ba kolxoozuudai yrehenei uçaastoguudta xuriaalga xexiinь tula erxim kombainioornuudiiji ba xuriaalgiin maşiinanuudai erxim maşiniistnuudiiji tomilozo, tende oroohoto kylьtyyrenyydiiji hainaar xuriaalgada imagta le anxaralaa tabixa.

12. Yrehenei uçaastoguudai ba raisemxoozuudai tariaalangai xuriaalgiiji oroohonoi xysed edieeşeed baixa yjede jabuulxa ba egeel bogonixon bolzorto dyyrgexe. Xuriaalga, soxilgo, zөөlge, seberlelge ba xadagalalgiin yjenyydte soortonuud ba kategoorinuudiiji xolisolduulxagyi,

13. Xadagdahan byxii tariaaji tere ydertenь ujaxa ba buxal tabixa. Ujagdaagyi tariaaji hynindөө bailgaza bolxogyi.

14. Ujalgiiji jabuulxatajaa xamta, koolosuudiiji gar tarmuuraar tarmaxa, xarin buxal tabihanaigaa hyylde, maassiiv byxendөө koolosuudiijinь morin tarmuurnuudaar tarmaxa.

15. Buxalnuudiiji sexe riaadaar ba xooronduuranь morin tarmuurai jabaxa ba lyşçeeni xexe zaitaigaar tabixa.

16. Prostoi maşiinanuudaar xuriaagdahan tariaanai hyrilelgiiji, xadalgiin exilhenhee xoişo 10-13 yderhөө xozom bişe, dyyrgexe. Xamagai tyryyn, buxalnuud baixadanь soxilgiiji organizovaalza, xadalgiin exilhenei hyylde 3-5 xonog bolood baixada soxilgiiji exilxe. Syydke byride 20 çaashaa dooşo bişeer, molotiilkonuudai xydelmeriiji xangaxa.

17. Kombainaar ba molotiilkoor soxigdohon oroohiiji zaabol şignexe. Şigneheneigee hyylde zaabol oroohiiji nariaar seberlexe ba xataaxa. Tooguud deere oroohiiji xadagalxa jabadaliiji ogtolon xorixo.

18. Tariaan xadaa buxalaaraa baigaad xalaxadanь, taraaza tabixa ba booltonuudiijinь xataaxa.

19. Polevoodçesko brigaadiin brigadiir xadaa xuriaagdahan uçaastoguudiiji yder byri aaktaar tuşaaza abxa, xarin kolxoozoinь tyryylegşe — tus uçaastog deere xydelmeriiin dyyrehenhee xoişo 3 xonoghoo xozom bişe, brigadiirnuudhaa tuşaaza abxa johotoi.

20. Xuriaalgiin prostoi maşiinanuudaar xuriaagdahan massiiv deere buxal tabigdahanai hyyleer ba kombainaar xuriaagdahan massiiv deere soloomiinь hyrilegdehenei hyyleer, traaktoraar ba moridoor steernide lyşçeeni xelgiiji ba ziaabь xaxalalgiiji tere darii jabuulza exilxe. Kombainova agregaadta şuxala toogoinь zergeer xynyyd ba unaagai xysenyydiiji uridşalan tomilzo, kombainiin xuriaamsaaranь soloomiijinь sugluulxa ba hyrilexe.

Maşiinna-traaktorna staancanuud tuşaa

1. Xuriaalgiin xydelmerinyydei exilxehee urid, traaktorna brigaadanuud xadaa şuxala xemzeegei zapraavoçna inventaarьnuud, instrymeentnyyd, yçoodoi noormonuudaar, zapasnoi çaastьnuudaar xer xangagdanxai baihiijinь, uha ba goriuuçiiji sag soonь zөөlgiin, traktoriistnuud ba kombainioornuudiiji kylьtyyrne obsluuzivani ba ediee xooliijinь haizaruulgiin organizovaalagdahiijinь şalgaxa.

2. Ene onoi ijyyliin 25 xyrter, nyydei nege masterskoi xadaa 10 kombainahaa olon bişiiji obsluuzivalxaar xaraalza, avtoperedviznoi masterskoinuudiiji oboruudovalxa. Nyydei masterskoinuud xadaa zaabol mexaanig ba sleesarьtei baixa johotoi.

3. Xuriaalgiin exilxehee 10 xonog urid, byxii traaktornuud ba xydөө azaxiin maşiinanuudiiji, zebsegyydiiji şalgalga ba remoontolgiiji dyyrgexe. Kombaina byxende gansa-gansaaraa xydelmerilxe STZ traaktornuudta şpooriiji yrgedxedeg çaastьnuudiiji tabixa.

4. Byxii traaktornuud ba kombainanuudiiji elektrogereleer xangaxa. Xuriaalgiin exilxehee 10 xonog urid kombainanuudta kvalifiiciirovanna traktoriistnuudiiji erxim traaktornuudtainь bexizyylxe.

5. Ijyyliin 20 xyrter, kombainova xuriaalgiin plaantai zoxilduulan, kombainioor byxende uçaastoguudiiji natuuraaranь tuşaalgiiji dyyrgexe. Kombainioornuud bolbol tahalagdahan uçaastoguudaa tuşaaza abxa ba xuriaalgiin exilxehee 5 xonog urid, kombainanuudiiji xydelmerilxe gazarnuudtanь abaaşaxa. Uçaastoguudiiji kombainioornuudta tuşaan ygelgiiji MTS dotoroo prikaazaar ofoormilxo.

6. Kombainanuudai xydelmerilze baixadanь oroohiiji hullaza abxa, eneenei tula kombainova agregaad byxeniiji şuxala xereglegdexe toogoinь zergeer avtomaşiinanuud, morid, meşkotaarnuud, busad ba xydelmeriiin xysөөr xangaxa.

7. Molotiilkonuudiiji zapasnoi çaastьnuudai kompleekteer ba instrymeentnyydeer (şatuunuud, hagşuurnuud, booltnuud, gaixanuud, remeenьnyyd ba busadaar) xangaxa.

8. Kombainova agregaad ba traaktorna brigaada byxende yiledberiiinь pokazaatelьnuudiiji eli gazarnuudta ylgexe ba ydereigөө xydelmeriiin itoogiiji xelsexiin tula yder byri agregaadai gy, ali traaktorna brigaadiin 15-20 minuutna yiledberiiin soveşçaaninuudiiji zarlaxa.

9. Kolxoozuudta, pooli deere xydelmerilze baigaa traaktorna brigaadanuudta ba kombainova agregaadnuudta tuhalamza ygelgetөi xolbootoi byxii asuudalnuudiiji (goriuuça, zapçaastь tabilga, texniiçeske tuhalamza yzyylelge, traktoriistnuudai ediee xool ba busad) tere dariinь şiidxeze baixiin zorilgoor, MTS-yydte xariuusalgata xydelmerilegşedhөө, byxeli syytkiin dezyyrstvenyydiiji baiguulxa.

10. MTS-yydei staarşa mexaaniguudta, edener xadaa traaktornuudai, kombainanuudai ba xydөө azaxiin busad maşiinanuudta texniiçeske xaruuhalalgiiji organizovaalalga ba zuramiijinь bejelyylgiin tylөө, traaktornuud ba xydөө azaxiin maşiinanuudai tahaldalgyi xydelmeriiin tylөө, MTS-yydei masterskoinuudta remoontiiji tyrgөөr xexiin tula byxeli syydke soo ba hainaar xydelmerilelgiinь tylөө xariuusalgatai niuurnuud myn; avtoperedviznoi masterskoinuudiiji xytelberilxe ba zybөөr xereglexe, eөrөө ba uçastkoovo mexaaniguudaaraa damzuulan, brigaadada ba agregaadta sag yrgeliin texniiçeske tuhalamzliji yzyylxe johotoi geze zaaxa.

11. MTS-yydei uçastkoovo mexaaniguud bolbol sag yrgelze eөhediingөө brigaadanuudta baixa johotoi ba eөriingөө uçaastoguudai traaktornuud ba xydөө azaxiin maşiinanuudai tahaldalgyi xydelmeriiin tylөө xariuusalgatai baina. Tedener xadaa texniiçeske masterskoinuudiiji elьgeexe, zapasnoi çaastьnuud ba goriuuçiiji asaruulxa tuxai MTS yydte sag soonь erilte xexe, xarin MTS-yyd bolbol mexaaniguud ba brigadiirnuudai byxii eriitenyydiiji tere dariinь şiidxexe johotoi.

12. MTS-yydei staarşa ba uçastkoovo agronoomuudai xariuusaxa xydelmerinyydenь xadaa:

a) traaktorna brigaadanuud ba kombainova agregaaduudiiji zybөөr organizovaalalgiin tylөө:

b) xuriaalgiin xydelmerinyydei, ozimoi tarilgiin, steernide lyşçeeni xelgiin ba ziaabь xaxalalgiin byxii yjenyydei torşo soo, tedener bolbol şiidxexii uçaastoguudta, brigaadanuudta, zvenoonuudta baixa ba kolxoozuudta, brigaadanudta, zvenoonuudta tuhalamzanuudiiji yzyylxe, konkreetne xytelberiiiji belelyylxe johotoi. Xuriaalgiin xydelmerinyydei şanarai (geeltegyigөөr xuriaalgiin) tylөө, steernide lyşçeeni xelgiin, ziaabь xaxalalgiin ba xydөө azaxiin busad xydelmerinyydei şanarai tylөө sag yrgelziin kontroolь jabuulxa.

c) xuriaalgiin xydelmerinyydei exilxehee urid, tedener bolbol brigaadada ba zvenoodo xynyydiiji xubaarilan tabilgiin, urgasa xuriaalgiin agropraavilai ba geeltetei temeselei, ozimoi rooz tarilgiin, lyşçeeni xelgiin ba ziaabь xaxalalgiin agroteexnikiin asuudalnuud tuşaa polivoodçesko, traaktorna brigaadanuudai brigadiirnuudai ba zvenьvooduudai intstryktiivne soveşçaaninuudiiji yngergexe johotoi.

13. MTS-yydei direektornyydiiji politiiçeske talaar orologşonor xadaa polevoodçesko ba traaktorna brigaadanuudta socialiis sorevnovaaniiiji organizovaalxa, xydelmeriiin bolьşeviig zişeenyydiiji xaruulhan tyryy brigaadanuud, kombainova agregaaduud, zvenoonuud, kolxoozniguud ba traktoriistnuudai oopeduudiiji yrgeneөr populiziirovalxa johotoi. Brigaadanuudta gazeed ba zurnaalnuudiiji asaralgiiji organizovaalxa, gazeed unşalgiiji, socialiis ujalganuudai dyyrgeltiiji şalgalgii xangaxa ba jabuulxa, gadna, brigaadanuud, agregaaduud ba zvenoonuudai normaalьna xydelmeride haad uşaruuldag byxii dutuu dundanuudiiji zaisuulgiiji xangaxa johotoi.

14. **MTS-yydei direektornyydiiji ujalgalxamni xadaa:**

a) traaktornuud ba kombainanuudai,xydelmerigyigөөr baihan uşar byxeniiji, xenei gemeer xydelmerigyi baihan tuxainь, eneeniiji usadxaxiin tula jamar xemzeenyydei abtahan tuxainь namda medeesexiiji;

b) ydereigөө daabarinuudiiji dyyrgedeggyi traaktorna brigaadanuud ba kombainova agregaaduud tuxai, ydereigөө daabarinuudiiji ylyylen dyyrgedeg brigaadanuud ba agregaaduud tuxai, eөhediingөө dezyyrnenyydeer damzuulan, yder byri namda medeesexiiji; Yder byriiingөө informaaca soo, staxaanovcuudai obog ba tedeniiji şagnaxiin tula pokazaatelьnuudiijinь ygelsexiiji.

15. Doorodursagdagşa xemzeejabuulganuudiiji kolxoozuudta yngergelgiiji xangaxiijinь **AZO-nuudai erxilegşeneriiji ujalgalxa ba kolxoozuudai tyryylegşenerte rekomendovaalxamni xadaa:**

a) byxii avtomaşiinanuudiiji xysed belen bolgoxo ba xuriaalgiin xydelmerinyydei yjede, tedeniiji imaagta le natuuroplaata tuşaaxiin tula, traaktorna ba polevoodçesko brigaadanuudta, kombainova agregaaduudta şuxala goriuuçiiji, zapasnoi çaastьnuudiiji zөөxiin ba tereşelen oroohiiji kombainahaa ba tooguudhaa zөөxiin tula xereglexe.

b) polevoi staanuudta ba brigaadanuudta uha, goriuuça, produuktnuud ba fyraazuudii zөөlgiiji tahaldalgyigөөr jabuulxaar xaraalza, xydelmeriiin xysenyydiiji, zebsegyydiiji ba traansportiiji xubaarilan tabixa.

c) polevoi xydelmerinyydte jabadag byxii kolxoozniguud xadaa eөhediingөө daabarinuudiiji, noormojoo, sdeelьne xydelmeriiingөө tyiberiiiji medexe ujalgatai;

c) obşçeestvenne xoollolgiiji organizovaalgada onso anxaralaa tabixa, eneenei tula kolxooz byxende oiriin ydernyydei torşo soo, xeregtei xemzeegeinь zergeer produuktnuudiiji ba oboruudovaniiiji beledxexe;

ç) xydelmeridexi dutuu dundanuudaa sag soonь eliryylxiin ba tedeniiji usadxaxiin tula brigaada byxende, ydereigөө xydelmerinyydei itooguudiiji gargaza, 15-20 minuuta soo, yiledberiiin soveşçaaninuudii yngergelgiiji praktikovaalxa;

d) xuriaalgiin xydelmerinyydte exenernyydiiji yrgeneөr xanduulxiin tula kolxooz byxende detjaaslinuud pa bagaşuudai ploşçaadkanuudiiji organizovaalxa;

e) damzuulgiin Ulaan Tugiiji bii bolgozo, ydereigөө yiledberiiin daabarinuudiiji dyyrgelgiin jabasada tyryy huuri ezelhen, tyryy brigaadanuudta, kombainova agregaaduudta olgoxiijinь, xarin brigaada soo tyryy zvenoonuud ba kolxoozniguudta olgoxiin tula ulaan flaaguudiiji baiguulxiijinь kolxoozuudai pravleeninyydte rekomendovaalxa;

f) tyryy kolxoozuud, brigaadanuud, agregaaduud ba erxim xynyydei oopeduudiiji yder byri byxii zvenoonuudta, brigaadanuudta, dytiin kolxoozuudta damzuulxa ba xydelmeriinь meetodyydiiji xeblel ba radioogoor damzuulan yrgeneөr popyliziirovalxa.

16. Xuriaalgiin jabaza baixa yjede, traaktorna brigaadanuud ba kombainova agregaaduudiiji, remoontiin talaar eelzeegyigөөr obsluuzivalgiiji baiguulxiijinь xozrasçoodno MTS-yydei direektornyydiiji ujalgalxa.

17. Tariaa xuriaalgada ba steernide lyşçeeni xelgede xereglegdexe byxii goriuuçiiji aavgustiin 1-hee xozom bişe zөөze dyyrgexiijinь, MTS-yydei direektornyyd ba neftebaazanuudai erxilegşeneriiji ujalgalxa.

18 Ijyyliin 25-haa xozom bişe, MTS-yydei nyydei masterskoinuudiiji zapasnoi çaastьnuudai ba instrymeentnyydei şuxala nabooroor komplektovaalxiijinь selьxozsnaabiiji (nyx. Ivanooviiji) ujalgalxaba GUTAP-iiji (nyxer Berezoovskiiiji) guixa.

19. Oroohoto kylьtyyrenyydei xuriaalgiin exilxehee urid, ybehe xuriaalgiin basilosovaaniiinplaaniiji dyyrgexiijinь AZO-nuudai erxilegşeneriiji ba MTS-yydei direektornyydiiji ujalgalxa.

Aimagai gazartariaalangai tahaguud tuşaa

1. Xuriaalgiin xydelmerinyydei yjede, xuriaalgiin xydelmerinyydiiji konkreetneer xytelberilelgiiji bejelyylze, poolenuud, brigaadanuud ba zvenoonuudta baixiijinь AZO-nuudai erxilegşeneriiji ba specialiistnuudiiji ujalgalnam.

2. Praviitelьstvaar togtoogdohon bolzor soo, xuriaalgiin xydelmerinyydiiji, ozimoi tarilgiiji, steernide lyşçeeni xelgiiji ba ziaabь xaxalalgiiji amzaltataigaar yngergelgede haad uşaruulhan byxii dutuu dundanuudiiji niutag deerenь zaisuulxa. Xuriaalgiin ba xydөө azaxiin busad xydelmerinyydei şanaral ba dyyrgelgiinь bolzornuudai tylөө sag yrgelziin kontroolь bejelyylxe,

3. Xelxiee xolboonoi raloonno tahaguudai naçaalьniguudtai xamta, selьsoveedyyd ba kolxoozniudtai telefoonoor xөөreldelgiin çaasuudiiji nariaar togtooxo, eneen tuxai byxii selьsoveedyydte uridşalan hanuulxa ba zaagdahan çaasuudta, xuriaalgiin ba xydөө azaxiin byxii xydelmerinyydei jabasa tuxai informaacanuudiiji raloondoo ygeze baixiijinь selьsoveedyydiiji ujalgalxa.

4. Xuriaalgiin xydelmerinyyd, steernide lyşçeeni xelge, ziaabь xaxalalga ba ozimoi tarilga tuxai operatiivna medeenyydiiji kolxoozuud ba selьsoveedyyd bolbol aimagai gazartariaalangai tahagta ba MTS-yydte, hara byxenei 10, 20 ba 30-nai ydernyydte ydeşiin 9 çaashaa xoişo ygexe, tereenhee gadna, oficiaalьna medeenyyd xadaa 11,21 ba 1-nei ydernyydte pooçtoor damzuulagdan bişeg zөөgşedtei jabuulagdaxa johotoi, bişeg zөөgşed bolboi BMASSR-ei xelxiee xolboonoi naçaalьnigai prikaazai johoor, deere dursagdahan ydernyydte eөhediingөө xydelmerinyydiiji yglөөnei 6 çaasta exilxe ba yderei 12 çaas xyrter otçoodno medeenyydiiji AZO-nuudta asaralgiiji xangaxa baina.

5. Aimagai gazartariaalangai tahaguud bolbol 11,21 ba 1-nei ydernyydte ydeşiin 6 çaasta Narkomzeemde medeenyydeeygexe.

6. Kolxoozuudai ba selьsoveedyydei tyryylegşener bol bol togtoogdohon çaasuudta ydertөө gy, ali smeenedee egeei ynder pokazaatelьnuudiiji xaruulhan erxim kombainioornuud traktoriistnuud, kolxoozniguudai xydelmeri tuxai yder byriiin medeenyydiiji raloonno organizaacanuudta telefoonoor ygexe johotoi.

7. Xuriaalgiin xydelmerinyydei byxii yjede, MTS-yyd, kolxoozuud ba kolxoozniguudai eriltenyyd tuşaa tere dariinь xemzeenyydiiji abxiinь tula AZO-goi apparaadai xariuusalgata xydelmerilegşedhөө dezyyrstvo baiguulxa.

Narkomzeemei apparaad tuşaa

1. Xuriaalgiin xydelmerinyydtei xolbootoi byxii asuudalnuudiiji tyrgөөr ba todoor şiidxelgiiji xangaxiin tula ypravleeninyydei ba tahaguudai naçaalьniguudiiji ujalgalxamni xadaa:

a) ijyyliin 20 xyrter, xytelberiiin byxii xemzeejabuulganuudiiji, xuriaalgiin xydelmerinyydiiji plaanaar togtoogdohon bolzor soo dyyrgelgiiji xangalgii zaalsan, kalendaarьna plaanuudiiji zoxiooxo;

b) MTS-yyd, AZO nuud ba kolxoozuudai eriltenyydte tere ydertenь xariusaxa;

c) ene onoi ijyyliin 25-haa exilze apparaadai xariuusalgata xydelmerilegşedhөө byxeli syytkiin dezyyrstviiji baiguulxa.

Tus prikaazai dyyrgeltiiji şalgaxiin ba tariaa xuriaalgiiji ba busad xydelmerinyydiiji organizovaalalgada tuhalalsaxiin tula, aimaguudta, MTS-yydte Narkomzeemei 15 xariuusalgata xydelmerilegşediiji ba specialiistnuudiiji komandirovaalxa.

BMASSR-ei gazartariaalangai narkoomoi orologşo
K. Abraamov.

XABSARGALTA.

Buriaad-Mongol ASSR-ei aimaguudai 1939 ondo tariaa xuriaalgiin kampaaniin

Xydelmeriin plaan

Aimaguud	Oroohoto ba boboovo kylьtyyrenyydei xuriaagdaxa ploşçadь	Xuriaagdaxa baihanь: Kombainanuudaar	Xuriaagdaxa baihanь: Xuriaalgiin busad maşiinanuudaar	Xuriaalgiin busad maşiinanuudai ydereі daabarinuud	Xydelmeriiin ydernyydei toonь	Somolgo: Yderei daabarinuud gektaaraar	Somolgo: Xydelmeriiin ydernyydei too	Soxilgo: Yderei daabarinuud toonnoor	Soxilgo: Xydelmeriiin ydernyydei
Bargazanai	21261	6100	15161	1380	11	758	20	432	
Biçyyrei	41485	12200	29285	2330	13	1046	28	960	
Zediin	28963	7700	21263	1890	11	930	23	768	
Jaruuniin	11146	2700	8446	770	11	384	22	280	
Zagarain	18108	7800	10308	850	13	412	25	376	
Zakaaminai	9501	1400	8101	630	13	340	24	216	
Kabaanskiin	29826	4200	25626	2520	10	1068	24	720	
Xiaagtiin	33675	6380	27295	1940	14	975	28	684	
Muxar-Şiberei	39606	11400	28206	1868	15	1008	28	960	
Selengiin	26423	6000	20423	1650	13	900	23	812	
Tynxenei	17359	5100	12259	1400	10	613	20	516	
Tarbagatain	30736	5400	25336	1654	15	844	30	584	
Ulaan-Ydiin	11022	4087	6935	720	10	330	21	375	
Xoriiin	27846	9533	18313	1890	10	730	25	528	
Bauuntiin	588	—	588	35	16	26	20	18	
Xolto-Baigalai	702	—	702	63	12	28	25	24	
Respyyblikedotor xamta	342247	90.000	2582247	21590	12	1039	225	8353	

Azaglalta: Xadagdahan, ujagdahan, buxal tabigdahan ba koolosuudanь tarmagdahan massiivuud xadaa xysed xuriaagdahan massiivuudta toologdoxo.

Oozimь tarilga: Plaaniinь gektaaraar	Oozimь tarilga: Ydereinь daabarinuud	Oozimь tarilga: Xydelmeriiin yder	Steernide lyşçeeni xelge: Plaan gektaaraar	Steernide lyşçeeni xelge: Ydereinь daabarinuud	Steernide lyşçeeni xelge: Xydelmeriiin yder	Ziaabь xaxalalga: Plaan gektaaraar	Ziaabь xaxalalga: Ydereinь daabarinuud	Xydelmeriiin ydernyyd
1000	124	8	1300	103	13	8500	283	30
400	100	4	1800	184	10	15000	429	35
—	—	—	1600	165	10	15000	433	35
1000	127	8	250	50	5	4000	134	30
200	70	3	600	75	8	8000	229	35
100	50	2	600	143	5	3000	123	25
4000	400	10	2000	200	10	14000	466	30
650	95	7	2150	285	8	16000	456	36
1200	120	10	2400	240	10	14000	400	35
150	38	4	2000	201	10	15000	502	30
1800	200	10	1200	153	10	6500	219	30
1400	176	8	1600	160	10	13000	372	35
—	—	—	1600	160	10	6000	202	30
550	113	5	800	86	10	11350	335	34
—	—	—	250	26	10	250	13	20
50	10	5	50	10	5	400	20	20
12500	1623	8	20000	2242	7	150000	4616	33

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Теле фоны: редактора — 3-44, отв. секретаря 3-23, Сельхозотдел — 7-55, Промотдел — 5-07.

BMASSR-ei NUUN-ai типография.

бургл авлит № 1109